

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת יצחק פינדרוס
משה גפני

פ/25/2554

הצעת חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות (תיקון – מתן תעודה במקצועות הבריאות לבעלי הכשרה מקצועית) (הוראת שעה), התשפ"ג–2023

תיקון סעיף 58 .1 בחוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, התשס"ח–2008¹, בסעיף 58, אחרי סעיף קטן (ה1) יבוא :

"(ה2) (1) המנהל רשאי להעניק תעודה במקצוע בריאות, לרבות תעודה לפי סעיף 48, למי שיש בידו תעודה המעידה על סיום הכשרה מקצועית בישראל במקצוע בריאות (בסעיף קטן זה – תעודת הכשרה מקצועית) שהמנהל הכיר בה בהתאם להוראות פסקה (2) כשוות ערך לתואר אקדמי במקצוע הבריאות, ושהתקיימו בו הוראות פסקה (3) לעניין עיסוק במקצוע הבריאות, אם המנהל הורה כי עליו לעמוד בתנאי זה, ובלבד שמתקיימים בו כל התנאים הקבועים בסעיף 8, למעט התנאי לעניין תואר אקדמי ראשון במקצוע הבריאות.

(2) המנהל רשאי להכיר בתעודת הכשרה מקצועית בהתקיים הוראות אלה :

(א) תעודת ההכשרה המקצועית ניתנה על ידי מוסד להכשרה מקצועית בישראל, שבמועד מתן התעודה היה מוכר כמוסד להכשרה מקצועית במקצוע הבריאות ;

¹ ס"ח התשס"ח, עמ' 720.

(ב) (1) המנהל הכיר במוסד שבו ניתנה תעודת ההכשרה המקצועית, בתעודת ההכשרה המקצועית שניתנה על ידי המוסד ובמכלול לימודיו של המבקש לתעודת ההכשרה המקצועית; בהחלטה זו ישקול המנהל, בין השאר, את רמת המוסד, את רמת הלימודים, את תכנית הלימודים, ואת היקף הלימודים לתעודה, בהשוואה לרמת הלימודים, לתכנית הלימודים ולהיקף הלימודים לתואר אקדמי ראשון כמשמעותו בפסקה (1) להגדרה "תואר אקדמי" באותו מקצוע בריאות, הנהוגים במוסד מוכר להשכלה גבוהה בישראל; בהחלטה כאמור רשאי המנהל להתייעץ עם הוועדה המייעצת;

(2) המנהל, לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת, רשאי לדרוש מהמבקש להשלים את לימודיו ולעמוד בבחינות שהורה, כתנאי להכרה במכלול לימודיו לפי פסקת משנה זו;

(3) לא ידחה המנהל בקשה להכיר במוסד מסוים להכשרה מקצועית לראשונה, אלא לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת, ואם דחה בקשה כאמור, יפרסם את הנימוקים להחלטתו.

(3) המנהל רשאי להגביל תעודה לפי סעיף קטן זה בכל תנאי הדרוש, לדעתו, כדי להבטיח את בריאות הציבור, לרבות איסור עיסוק בפעולות מסויימות או עבודה במקומות בעלי מאפיינים מסויימים בלבד, בהתחשב, בין השאר, בהשכלתו ובניסיונו המקצועי של המבקש.

(4) סעיף קטן זה יעמוד בתוקפו במשך חמש שנים; השר, באישור ועדת הבריאות של הכנסת, רשאי להאריך, בצו, את תוקפו של סעיף קטן זה, לשתי תקופות של שלוש שנים כל אחת, לכל היותר.

דברי הסבר

חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, התשס"ח-2008, נועד להסדיר את העיסוק בשמונה מקצועות פרא-רפואיים: ריפוי בעיסוק, פיזיותרפיה, טיפול בהפרעות בתקשורת, תזונה, קרימינולוגיה קלינית, פודיאטריה, פודיאטריה ניתוחית וכירופרקטיקה.

ב-2017 פרסם מבקר המדינה דוח ביקורת בנושא: "טיפולים בתחום התפתחות הילד". על פי הדוח נמצא כי קיים חוסר במטפלים במקצועות האמורים, בפרט בדרום הארץ. על כן המליץ המבקר: "על

משרד הבריאות לגבש בהקדם, בשיתוף המל"ג, שבאחריותו נמצאת מערכת ההשכלה הגבוהה, תכנית כוח אדם ארוכת טווח לקלינאי תקשורת ומרפאים בעיסוק, מקצועות הנדרשים בייחוד באזור הדרום ותכנית הכשרה מתאימה; על המשרד והמל"ג לבצע מיפוי של המקומות להכשרה מעשית במקצועות אלה ולגבש, בשיתוף משרד הרווחה, משרד החינוך וקופות החולים, תכנית להוספת מקומות להכשרה מעשית. הדבר יאפשר פתיחת עוד מסלולי לימוד לקלינאי תקשורת ולמרפאים בעיסוק כנדרש ובמיוחד בדרום".

על אף הדוח המפורט, מאז המצב לא השתנה, כפי שעולה מעת לעת בכתבות שונות בתקשורת. כך למשל פורסם בעיתון "הארץ" ביום 6.9.20: "כ-1,300 ילדים עם אוטיזם לא מקבלים את הטיפול שהם זכאים לו בגנים. הטיפול לא ניתן בשל מחסור חמור במטפלים, הנובע ממיעוט תוכניות לימוד לקלינאי תקשורת ומרפאים בעיסוק ומחסור במקומות להכשרה מעשית. מרבית הגנים שבהם לא ניתן טיפול נמצאים בדרום הארץ".

המחסור במטפלים עלה גם בדו"ח מרכז המחקר והמידע של הכנסת בנושא: "נתונים על המורשים לעסוק בריפוי בעיסוק, בקלינאיות תקשורת ובתזונה". מהדו"ח עולה כי בשלושת המקצועות נמצאו תקנים שאינם מאוישים.

על מנת לפתור את המחסור בכוח אדם במקצועות אלו מוצע, בהוראת שעה, להכיר בלימודי תעודה, בין היתר, במוסדות להכשרת מורים המוכרים על ידי משרד החינוך, בדומה להוראת שעה שנקבעה בחוק עבור עולים חדשים בעלי תעודות הרשאים להיקלט לעבודה בתחום, גם ללא תואר אקדמי.

רמת הלימודים, תוכנה וההכשרה המעשית ייבחנו על ידי המנהל. התיקון המוצע יאפשר למחזיקי התעודה לעבוד, בין היתר, במוסדות חינוך ובמסגרות שונות בתוך הקהילה. כך, ילדים הזקוקים לטיפול, עזרה וסיוע יקבלו את הדרוש להם.

הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת העשרים ושלוש על ידי חבר הכנסת מיכאל מלכיאלי (1360/23), על ידי חבר הכנסת יצחק פינדרוס וקבוצת חברי הכנסת (פ/1594/23), על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת מיכאל מלכיאלי (פ/193/24) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברי הכנסת מיכאל מלכיאלי ויוסף טייב (פ/1037/25).

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת יצחק פינדרוס וקבוצת חברי הכנסת (פ/1639/24).

הצעת החוק זהה לפ/1639/24 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ט בשבט התשפ"ג (20.02.2023)